

Monnickendam, 21 juni 2022

Nummer: 190-101

Portefeuillehouder: drs. A.M.H. van de Weijenberg
Contact via: Team Wmo

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid: Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie

Aan de Raad

Onderwerp: Uitvoering voorschoolse educatiebeleid

Voorstel

1. In te stemmen met het uitvoeringsplan voor het voorschoolse educatiebeleid.
2. in te stemmen met het starten met het uitvoeringsplan per september 2022.
3. Vanaf 2023 hiervoor een budget van € 35.667 beschikbaar te stellen.

Inleiding

Gemeenten in Nederland hebben een verantwoordelijkheid in het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden. Op basis van de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE) dient een dekkend aanbod van voorschoolse voorzieningen tot stand te worden gebracht. Voorschoolse voorzieningen richten zich op het stimuleren van kinderen met een taal- en/of spraakachterstand om zo start-bekwaam het basisonderwijs in te stromen. In 2021 is de beleidsnotitie Kinderopvang gemeente Waterland vastgesteld waarin o.a. het huidige voorschoolse educatie (VE)-beleid werd gepubliceerd.

Het (verwezenlijken van het) VE-beleid en de bijbehorende wettelijke opdracht is onderworpen aan diverse ontwikkelingen binnen de wetgeving. In afgelopen jaren zijn er verscherpte eisen gesteld aan de kwaliteit en omvang van VE-programma's. Samen met het uitvoeringsplan in de beleidsnotitie is dit de aanleiding om te kijken naar een nieuw uitvoeringsplan voor de Voorschoolse Educatie in de gemeente Waterland.

Argumenten

1.1 Huidige uitvoering van het VE-beleid voldoet niet aan de wetgeving

Op dit moment bevinden zich geen VE-gecertificeerde opvanglocaties met het daarbij behorende gekwalificeerde personeel en VE-programma's in de gemeente Waterland. Kinderen met een "lichte variant" worden opgevangen op de huidige opvanglocaties terwijl de kinderen met een "officiële variant" worden verwezen naar buurgemeenten (voor uitleg zie het uitvoeringsplan). Volgens de (nieuwe) wetgeving zijn gemeenten verantwoordelijk voor een groot aantal structurele kwaliteitskenmerken van Voorschoolse Educatie, zoals goede informatie aan ouders, inzet van voldoende gekwalificeerd personeel, en het minimum aantal uren per week dat aan het programma wordt deelgenomen. Met de huidige uitvoering van het beleid wordt niet aan de wettelijke verantwoordelijkheid voor een aanbod aan voorschoolse educatie voldaan.

1.2 De huidige uitvoering sluit niet aan bij de vraag

Het aantal kinderen met een VE-indicatie is de laatste jaren, mede door de consequenties van de Wet Inburgering, aan het toenemen. De kinderen bevinden zich verspreid in alle kernen van Waterland. Doordat het aanbod van een VE-programma zich alleen in buurgemeenten bevindt, kiezen veel ouders er toch voor om hun kind bij een opvanglocatie in de buurt te brengen. Zo krijgt hij/zij niet de ondersteuning die nodig is om aan eventuele achterstanden te werken. De oplossing in het uitvoeringsplan brengt het aanbod van een ambulante pedagogisch medewerker naar de vraag in de verschillende kernen. De medewerker gaat naar de vraag toe in plaats van de dat kinderen naar de specifieke opvanglocaties moeten.

1.3 Uitbreiding van ondersteuning aan VE-kinderen

Op dit moment bestaat het onderwijsachterstandenbeleid uit het verlenen van subsidies aan de opvanglocaties om ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag tegemoet te komen. De tegemoetkoming aan ouders zorgt ervoor dat alle peuters en kleuters gebruik kunnen maken van een kwalitatief hoogwaardig aanbod van kinderopvang in de gemeente Waterland. De kinderopvang wordt zo toegankelijk en betaalbaar gehouden voor iedereen; er wordt echter geen ruimte geboden voor de extra taal- en spraakondersteuning. Daarom is in het uitvoeringsplan de subsidieregeling uitgebreid met een ambulante medewerker die de ondersteuning wel kan bieden. Met deze (extra) ondersteuning voldoen wij aan de minimale eisen van de wet en het onderwijsachterstandenbeleid.

Kantttekeningen

1.1 De ambulante medewerker is een pioniersfunctie

Er gaat gestart worden met de inzet van een ambulante pedagogisch medewerker voor (ongeveer) 20 uur per week. Deze externe medewerker gaat gemeentebreed aan de slag. Dit betekent dat op alle opvanglocaties de kinderen met een VE-indicatie worden bezocht, en deze individueel of in groepsverband worden begeleid.

Purmerend is al gestart met het werken met een ambulante pedagogisch medewerker, en is dit goed bevallen. Alleen is Purmerend een grotere, diverse gemeente die wellicht moeilijk te vergelijken is met Waterland.

Financiële toelichting

Vanaf 1 september zullen we de inzet van de ambulant pedagogisch medewerker financieren. De jaarlijkse kosten voor 20 uur pedagogisch medewerker bedragen € 52.225. Voor de laatste vier maanden van 2022 zijn de kosten € 52.225 / 12 x 4 = € 17.408. Deze extra kosten kunnen gedekt worden door de post subsidie peuter-/kinderopvang (€ 13.000) en pot voor kinderopvang- en gastouderinspectie (€ 4.408). Zo kan de inzet van de ambulante pedagogisch medewerker in 2022 uit de lopende begroting betaald worden.

Vanaf 2023 worden de kosten voor de ambulante medewerker structureel bijgeraamd. In de huidige begroting van de gemeente Waterland bedraagt het budget peuter-/kinderopvang € 68.558. De verwachte structurele kosten zijn in totaal € 104.225, bestaande uit € 52.000 aan reguliere subsidie voor kinderen die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag, en € 52.225 voor de ambulante pedagogisch medewerker. Er zal dus een bedrag van € 35.667 moeten worden toegevoegd aan het peuter-/kinderopvangbudget.

Gemeente Waterland heeft op grond van de Wet op het primair onderwijs (Wpo) en de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (OKE) een verplichting tot het aanbieden van voldoende en kwalitatief volwaardig aanbod voor voorschoolse educatie. Op basis van deze verplichting ontvangt de gemeente rijksmiddelen, welke al in de gemeentebegroting zijn verwerkt. Met deze nieuwe uitvoering van het VE-beleid gaan we voldoen aan de minimale eisen van de wet en aan de verantwoording van de rijksmiddelen.

Communicatie

Het proces van het aanstellen van een ambulante pedagogisch medewerker wordt duidelijk gecommuniceerd naar alle opvanghouders. Zij worden betrokken gedurende dit hele proces rond de aanstelling van de medewerker, en uitgenodigd om mee te werken aan het verbeteren van de uitvoering van het voorschoolse educatiebeleid.

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):

1. Conceptraadsbesluit
2. Beleidsnotitie Kinderopvang gemeente Waterland 2021
3. Uitvoeringsplan voorschoolse educatie